

Luigi'nin Vicdanı – Italo Calvino

Savaş çıktığında Luigi adında bir adam, gönüllü olarak gidip gidemeyeceğini sordu.

Herkes onu övdü. Luigi tüfek dağıtılan yere gitti, bir tane aldı ve dedi ki: "Şimdi gidip Alberto denen herifi öldüreceğim."

Alberto kim diye sordular ona.

"Bir düşman," dedi Alberto, "benim bir düşmanım."

Ona belirli bir tür düşmanı öldürmesi gerektiğini, öyle istediği herkesi öldüremeyeceğini anlattılar.

"Ee?" dedi Luigi. "Siz beni salak mı sandınız? Bu Alberto tam sizin dediğiniz gibi biri, onlardan biri yani. Bütün o gruba karşı savaşa girdiğinizi duyduğumda şöyle düşündüm: ben de gideceğim, böylece Alberto'yu öldürebilirim. O yüzden geldim. Alberto'yu tanırım ben: sahtekarın biridir. Bana ihanet etti, neredeyse bir hiç uğruna, benim kendimi bir kadın yüzünden küçük düşürmeme yol açtı. Eski hikaye. Bana inanmıyorsanız size herşeyi anlatabilirim."

Tamam, dediler, boşver.

"İyi öyleyse," dedi Luigi, "bana Alberto'nun nerede olduğunu söyleyin de gidip dövüşeyim."

Bilmiyoruz dediler.

"Fark etmez," dedi Luigi. "Bilen birini bulurum. Eninde sonunda onu yakalayacağım."

Bunu yapamayacağını, nereye yollanırsa oraya gidip savaşması, orada kim varsa onu öldürmesi gerektiğini söylediler ona. Bu Alberto hakkında da hiçbir şey bilmiyorlardı.

"Bakın," diye ısrar etti Luigi, "size hikayeyi anlatmam gerekecek. Çünkü bu adam gerçek bir sahtekar ve ona karşı savaş açmakla doğrusunu yapıyorsunuz."

Ama öbürleri dinlemek istemiyordu.

Luigi laftan anlamıyordu: "Özür dilerim, sizin için şu ya da bu düşmanı öldürmem fark etmeyebilir, ama Alberto'yla ilgisi olmayan birisini öldürsem çok üzülürdüm."

Diğerlerinin sabrı taşı. İçlerinden biri ona uzun bir konuşma yaptı ve savaşın ne olduğunu, nasıl

istediđin belirli bir dūřmanı gidip öldüremeyeceđini açıkladı.

Luigi omuz silkti. "Eđer öyleyse," dedi, beni yok sayın."

"Varsın ve de olacaksın," diye bağırdılar.

"İleri marş, bir-ki, bir-ki!" Savaşa yolladılar Luigi'yi.

Luigi mutlu değildi. Rastgele adam öldürüyordu, Alberto'ya ya da ailesinden birine denk gelir diye. Öldürdüđü her dūřman için ona bir madalya verdiler, ama Luigi yine mutlu değildi. "Alberto'yu öldürmezsem," diye düşündü, "Bir sürü insanı boş yere öldürmüş olacağım." Kendini kötü hissetti.

Bu sırada ona hala birbiri ardından madalyalar veriyorlardı, gümüş, altın, ne varsa.

şöyle düşündü Luigi: "Bugün birkaçını öldürürüm, yarın birkaçını daha öldürürüm, sonuçta sayıları azalır ve bu sahtekarın sırası da elbet gelir."

Ama Luigi Alberto'yu bulamadan dūřman teslim oldu. Boř yere o kadar insanı öldürdüđü için kendini kötü hissediyordu, řimdi barıř ilan edildiđi için de bütün madalyalarını bir çantaya doldurdu ve dūřman ülkede dolařarak ölenlerin karılarına ve çocuklarına hepsini dađıttı.

Böyle dolaşırken Alberto'yla karşılaştı.

"İyi," dedi, "geç olsun da güç olmasın," ve Alberto'yu öldürdü.

İşte o zaman Luigi'yi tutukladılar, cinayetten yargıladılar ve astılar. Mahkemede vicdanının sesini dinlemiş olduğunu defalarca söylediye de kimse onu dinlemedi.

(1 Aralık 1943 tarihli elyazmasından; İngilizceye çeviren Tim Parks)

Türkçesi: Cem Akař